

Luovan työn tekijät ja yrittäjät

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

3.12.2012

Lausunto E 125/2012 vp komission tiedonannosta Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Pilvipalvelujen potentiaali käyttöön Euroopassa

Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY on laaja-alaisin kotimaisia taiteilijoita, tekijöitä ja sisältötuotantoalaa edustava yhteenliittymä. Siinä on mukana 14 järjestöä: AV-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry, Forum Artis – valtakunnallisten taiteilijajärjestöjen yhteistyöjärjestö, Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry, Kopiosto ry, Suomen elokuvatuottajien keskusliitto SEK ry, Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto ry, Suomen elokuvatoimistojen liitto SEL ry, Suomen Musiikkikustantajat ry, Suomen Muusikkojen Liitto ry, Suomen peliohjelmisto ja multimediatallennesyhdistys FIGMA ry, Musiikkituottajat – IFPI Finland ry, Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry, Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry sekä Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry. Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiassa ja lausumme seuraavaa:

Yleistä

Pilvipalvelut ovat uusi ja tehokas tapa käyttää ja tehdä liiketoimintaa luovilla sisällöillä. Pilvipalveluille on ominaista erilaisen sisältömateriaalin käyttäminen, tallentaminen ja yleisön saatavilla pitäminen etäyhteyden välityksellä esimerkiksi valtioiden rajat ylittäen. Nämä sisällöt voivat olla kuluttajan itsensä valmistamia tai luovan alan tuotteita. Pilvipalvelujen avulla kuluttajat pääsevät sisältöihin käsiksi paikasta ja laitteistosta riippumatta, samalla pilvi voi vapauttaa kuluttajan investoimasta ohjelmistoon ja prosessoritehoon.

Tekijänoikeuden osalta pilvipalveluiden laajempi haltuunotto edellyttää aktiivisia toimenpiteitä seuraavissa kysymyksissä:

1. Tekijänoikeuslainsäädännön johdonmukaisuus ja vakaus.

Tekijänoikeudet tulee täysimääräisesti turvata ja toteuttaa pilvipalveluissa. Pilvipalveluissa voidaan luovia sisältöjä käyttää monella tekijänoikeudellisesti relevantilla tavalla (mm. kappaleen valmistaminen ja saataville saattaminen).

Palvelujen luonteesta johtuen nämä toiminnot voivat joskus olla vaikeasti hahmotettavia kuluttajan tasolla. Kuluttaja voi esimerkiksi kokea tallentavansa sisältöjä pilveen, vaikka tosiasiasa palvelussa vain ”merkataan” kuluttajalle käyttöoikeus palvelussa olevaan tiedostoon, eli kappaleenvalmistamisen sijasta kysymys on välittämisestä/saataville saattamisesta. Näin asioita tulee tarkastella myös tekijänoikeudellisesti.

Lainsäädännön lähtökohtana tulee olla vahva tekijänoikeus. Tekijänoikeuden ytimeen ei tule puuttua kevein teknisluonteisin perustein. Markkinat hakevat ne muodot, jotka yritystoiminnassa kannattavat. Tämän periaatteen tulee koskea myös pilvipalveluita.

2. Tehokkaampia keinoja piratismiin ehkäisemiseen

Koska pilvipalvelut tarjoavat aikaisempaa tehokkaammat ja monipuolisemmat keinot teosten käyttöön, piratismiin ehkäisemiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Piratismi on merkittävin yksittäinen este digitaalisten sisältöpalvelujen kehittämislle. Se syö luovan alan tuloja, vähentää kykyä investointeihin ja tuotekehitykseen sekä uusien työpaikkojen luomiseen. Pilvipalveluiden tarjoamat tekniset keinot käyttää teoksia korostavat entisestään selkeän, toimivan ja tehokkaan piratisminvastaisen lainsäädännön tärkeyttä sekä kansallisesti että EU-tasolla. (Liitteenä piratismitutkimuksen yhteenveto)

3. Tekijänoikeuksien tarkastelu digitaalisen kaupan ydinalueena

Digitaalisessa maailmassa kuluttaja ostaa yhä useammin käyttöoikeuksia tiettyyn sisältöön fyysisten tuotteiden sijaan. Kaupan kohteena on oikeus kuunnella, katsella tai muuten hyödyntää teoksia eli digitaalinen kauppa perustuu tekijänoikeuteen. On virheellistä logiikkaa väittää, että tekijänoikeudet olisivat tässä kaupan esteenä, kun ne tosiasiasa ovat koko tämän kehityksen mahdollistaja ja digitaalisen markkinan kohde. Selkeäpiirteinen, yritystoimintaan kannustava tekijänoikeus on digitaalisen sisämarkkinan kehityksen eilinehto. Oikeudenhaltijat haluavat edistää sisältöihin perustuvaa liiketoimintaa ja monimuotoista kulttuurituotteiden tarjontaa EU-alueella.

4. Hyvitysmaksun ja pilvipalveluiden suhteen ratkaiseminen

Tänä vuonna mietintönsä jättänyt tekijänoikeustoimikunta käsitteli erästä pilvipalvelun tyyppiä, eli niin sanottuja verkko-pvr-palveluita. Niiden osalta todettiin, että teknisesti kyse on lisensointia edellyttävästä on demand-palvelusta eikä tallennuspalvelusta.

Pilvipalveluiden yleistymisen edellyttää hyvitysmaksun soveltamisalan selventämistä suhteessa näihin palveluihin. Sikäli kuin sisältöjen tallentaminen pilveen ylipäätään voi olla mahdollista yksityisen kopioinnin oikeudenrajoituksen perusteella, tämän tulee näkyä yksityistä kopiointia hyvittävässä hyvitysmaksukertymässä.

5. Eurooppalaisten sisällöntuottajien kansainvälisoikeudellisen aseman vahvistaminen.

On selvää, että pilvipalveluiden kohdalla kansainvälinen yhteisö joutuu uudella tavalla kohtaamaan eri valtioiden erilaiset tekijänoikeudelliset käytännöt. Euroopan yhteisön tulee, pilvipalve-

luiden kansainvälisiä ulottuvuuksia koskevassa keskustelussa, huomioida myös eurooppalaisten sisällöntuottajien intressit, eikä tarkastella asiaa ainoastaan teknologiasektorin edut huomioiden.

Helsingissä 3.12.2012

Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY

Pekka Rislakki
Puheenjohtaja

Lauri Kaira
Projektinjohtaja